

Crna Gora

Uprava za bezbjednost hrane, veterinu
i fitosanitarne poslove

UPUTSTVO ZA DONIRANJE HRANE TOKOM TRAJANJA COVID-19 EPIDEMIJE

„DONIRAJ BEZBJEDNO“

April, 2020

UVOD

Uputstvo je namijenjeno posrednicima u lancu doniranja hrane (Crvenom krstu Crne Gore i Narodnim kuhinjama), kao glavnim karikama između donatora i krajnjih primaoca hrane, u periodu trajanja pandemije COVID -19.

Cilj uputstva je da se prvenstveno preduzmu sve mjere predostrožnosti pri sakupljanju i distribuciji hrane od donatora do konačnih korisnika, kako bi se spriječile neželjene posljedice i obezbijedilo da se korisnicima-potrošačima isporuči bezbjedna hrana.

PRAVNI OKVIR

Zahtjevi za bezbjednost hrane, koja se stavlja na tržište utvrđeni su Zakonom o bezbjednosti hrane (Sl. list CG br. 57/2015) i velikim brojem podzakonskih akata donijetih na osnovu ovog zakona. Ovim propisima je utvrđeno da primarnu odgovornost za bezbjednost hrane, koja se stavlja na tržište nose subjekti u poslovanju hranom.

Subjekat u poslovanju hranom je pravno i fizičko lice ili preduzetnik koje je odgovorno za ispunjavanje propisanih zahtjeva za hranu u okviru djelatnosti koju obavlja.

Poslovanje hranom je profitabilna ili neprofitabilna djelatnost, javna ili privatna, koja se obavlja u svim fazama proizvodnje, prerade i distribucije hrane.

Posrednici u lancu doniranja hrane su organizacije koje se bave prijemom, skladištenjem i preraspodjelom i dostavljanjem donirane hrane krajnjem korisniku (Crveni krst), odnosno prijemom, skladištenjem, pripremom, obradom, pakovanjem i dostavljanjem donirane hrane krajnjem korisniku (Narodne kuhinje).

Shodno navedenom jasno je da su Crveni krst Crne Gore i Narodne kuhinje subjekti u poslovanju hranom.

IZVORI-PORIJEKLO HRANE KOJA SE DONIRA

Donatori hrane mogu biti isključivo registrovani odnosno odobreni subjekti u poslovanju hranom (uvoznici-veletrgovci, proizvođači, maloprodajni objekti u kojima se pod nadzorom lica predstavnika-posrednika (Crvenog krsta, NVO) sakupljaju donacije od građana kupovinom hrane u tom maloprodajnom objektu).

ZAHTJEVI ZA HRANU

Hrana koja se donira može biti upakovana i neupakovana.

Za doniranu hranu moraju se obezbijediti uslovi čuvanja navedeni na oznaci tokom skladištenja, preraspodjele i dostavljanja hrane.

Bez obzira da li se radi o upakovanoj ili neupakovanoj hrani, konačni korisnik mora dobiti obavezne informacije o hrani, a to su: naziv hrane, popis sastojaka (naročito naznačene alergene), datum minimalnog roka trajanja, posebne uslove čuvanja i/ili upotrebe i dr. Ovo je

naročito važno za određene osjetljive kategorije stanovništva (djeca, trudnice, stari, lica sa alergijama, imunokompromitovana lica).

Oznake na hrani mogu biti na samoj ambalaži ili u formi etikete koja je pričvršćena na ambalaži-pakovanju.

Pakovanje po pravilu mora biti neoštećeno.

SLEDLJIVOST-EVIDENCIJA DONIRANE HRANE

Posrednici u lancu doniranja hrane dužni su da uspostave evidenciju o zaprimljenoj doniranoj hrani sa podacima o donatoru, vrsti, količini i rokovima trajanja, kako bi se uspostavio sistem sledljivosti kojim bi se utvrdio „korak unazad“ od koga je primljena donirana hrana i „korak naprijed“ kome je dostavljena donirana hrana. Ovo je jedno od važnih načela bezbjednosti kojim se obezbjeđuje postupanje naročito u situacijama kada se otkrije nebezbedni proizvod.

Ove evidencije se čuvaju najmanje dvije godine.